

Batman, l'home-rat-penat,

ara a TV3

Amb vint-i-un anys de retard, ens arriba una sèrie de televisió que ha esdevingut tot un culte entre els aficionats. Acompanyat pel seu inseparable Robin, Batman lluita, cada diumenge a primera hora de la tarda, a TV3, contra els més perillosos i estrafolaris enemics.

Santi Palos

Prou, tots els que m'envolten, asseguren el contrari. Però jo n'estic convençut de debò, de l'existència, en un indret de l'espai i el temps, de la vila anomenada Gotham City. No en tinc proves, perquè les qüestions de fe no n'ofereixen gens. Només hi ha l'inconscient d'algunes, poques, persones que, una mena de mèdiums, per una estranya capacitat, deixen testimoni, al paper sota forma de còmic, o mitjançant actors i decorats, en representacions cinematogràfiques, de les seves visions de Ciutat Gòtica. Potser, fent la voluntat d'un historiador d'allà que vol que ací tinguem coneixement de les peripècies del seu concitadà més ullprenedor: ¡Batman, l'home-rat-penat!

El primer transmissor de somnis gòtics, que així es va fer un nom mític a l'Olimp dels còmics, fou un dibuixant nord-americà, Bob Kane. Als disset anys, com a resultat d'un encàrrec de la National Periodic Publisher, «creava» Batman. Així, pel maig de l'any 39, al 27 de la revista *Detective Comics*, aquesta feia el seu debut, en el relat «The Case of the Chemical Syndicate». Incipients encara, ja hi havia les característiques que li donarien personalitat dins el llavors difícil mercat dels justiciers emmascarats.

Ja hi mostra la seva quiròptera caracterització, darrere la qual s'amaga Bruce Wayne, jove milionari i «sportsman», i una aferrissada voluntat de lluitar en contra dels facinerosos. De mica en mica, s'aniran coneixent la resta d'elements de l'univers batmanià. Dick Grayson, un xicot fill d'un matrimoni de funàmbuls assassinats per criminals, es convertiria l'any 40 en el seu deixeble i company.

Amb ell, a més d'un simpàtic major-dom, compartirà Bruce els secrets de la seva mansió. Al soterrani tindran la Baticova, on emmagatzemen el baticotxe, el batiavió, el batilaboratori i una infinitat de batiarmes, batienginys i batidetot, eines imprescindibles en la lluita contra el mal. Entranyables, també, es faran els eternals enemics de la parella, que sempre perden, però mai no renuncien a derrotar Batman, com el Pingüí, el Professor Hugo Strange, Riddler, el Dues-Cares o el Joker. Tant o més que els bons: comissari Gordon, la Batgirl o el Batdog.

Això no obstant, els lectors hagueren d'esperar sis mesos, des de la primera eixida, per assabentar-se del mo-

tra el delicte», i va estar molts anys preparant-se per a tal croada. Decidit a agafar una disfressa, un dia li entrà una rata-pinyada per la finestra, i pensà que la identificació amb aquest sinistre animal suscitaria por als delinqüents.

Batman veié signades totes les seves històries, fins als anys cinquanta, per Kane, que realment només en feia els croquis i les supervisava. A l'ombra, hi hagué una llarga llista de dibuixants i guionistes anònims (com Mickey Spillane), els quals anaren deixant empremses al personatge, que evolucionà ràpidament. Després, va caure en mans d'acurats tecnicistes que, si bé tenen els seus admiradors, no feren més que deixar caure l'heroi a la decadència. El Batman de Kane, amb tota la simplicitat i l'encant naif que encara avui desprèn, es

l'únic i veritable, per a mi, Batman de còmic. ¿Ok?

El cinema no va trigar massa a connectar amb Gotham City. La moda dels serials cinematogràfics («pel·lí-cules per jornades», que se'n deien per ací), incorporà quasi tots els èxits del còmic a la pantalla i no podia deixar de banda el Batman. Se'n produïren dos, *Batman* (1943) de Lambert Hillyer, i *The new adventures of Batman and Robin* (1949), de Spencer Gordon Bennett. Com la majoria de *continued-films*, inèdits a l'Estat espanyol i oblidats arreu per tothom.

Quasi com ho estava el mateix Batman l'any 66, quan el productor Bill Dozier, coincidint amb la febre *camp*, revifa el mite, rodant quasi alhora una pel·lícula i un serial televisiu, que ha

esdevingut un clàssic genuí. Als EUA es mantingué dos anys seguits, amb un total de 120 episodis de mitja hora, cosa que provocà una onada de batfolia.

Sorgiren *Bat caves* (clubs amb estètica rata-pinyada), el *Bat cut*, un tall de cabells amb la forma de la careta d'en Batman, un ampli mostrari de *mer-*

Robin, l'inseparable acompanyant de l'home-rat.

tiu que impel·lia un *bon vivant* com Bruce Wayne a esmerçar temps i esforços en la captura de criminals. La resposta estava en l'assassinat, en presència seva, dels pares del futur Batman, quan es resistien a un grup de facinerosos, que els van atracar a l'entrada d'un cinema. L'aleshores adolescent Bruce jurà dedicar-se a la «lluita con-

chandising, i un munt de fans que, el dia que la transmissió de l'accident de la nau espacial Geminis-8 va substituir el capítol corresponent, van inundar de protestes les oficines de l'ABC.

¿La clau d'aquesta acceptació? Segurament, la combinació de molts factors. Una iconografia deliciosament *pop-art*, trobar-hi actors com Vincent Price, Liberace, Joan Crawford, Cesar Romero o George Sanders, i especialment uns guions plens d'ironia i humor quasi surrealista fan que, com

estem comprovant per la seva programació a TV3, vint-i-un anys després de la seva realització (no res, considerant que la pel·lícula ens arribà amb catorze de retard), la llegenda sigui aquesta vegada merescuda. I, potser, mirant-ne i repassant-ne una i altra vegada els episodis, s'hi trobi, d'una vegada, la manera de viatjar a la meravellosa Gotham City, allà on, pels pocs problemes que s'hi presenten, sempre hi ha el Batman i el Robin disposats a fer-los front. □

nacional. Entre els principals promotors figuren Emili Civid, el primer alpinista català que assolí els 6.000, 7.000 i 8.000 metres, Francesc Martínez, secretari de la Unió de Federacions Esportives catalanes, i Davit Moner, president de la Federació Catalana de Natació. A més, s'hi han adherit esportistes com Pere Casacuberta, que fou campió mundial junior de Cross.

Aquesta intenció de l'ADOC es basa en la gran tradició esportiva de Catalunya i el nivell assolit en diferents especialitats en competicions internacionals. A més, l'Estatut dona a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria esportiva. Tot això són condicions necessàries perquè Catalunya pugui ser considerada «país esportiu».

L'ADOC ha exposat que el projecte és totalment viable. Per això es basa en la carta olímpica, que estableix que els Jocs Olímpics són una competició entre individus i no entre estats o països. Aquesta visió no política és la que pot obrir la porta a un Comitè Olímpic Català.

De fet, ja n'hi ha uns precedents.

Així, hi ha territoris i països que no són estats i que tenen el seu propi comitè olímpic. En aquesta situació es troben les Antilles Holandeses, Bermudes, Hong-Kong i Puerto Rico —estat associat als Estats Units—. D'altres països foren reconeguts olímpicament abans de constituir-se en estats, com ara Egipte, Hongria, Índia, Irlanda, Islàndia, Noruega i d'altres.

Hi ha uns requisits perquè un país sigui reconegut. Així, ha de tenir cinc federacions esportives —tres de les quals d'esports olímpics— reconegudes internacionalment. Llavors pot formar el Comitè Olímpic Nacional i sol·licitar el seu reconeixement al Comitè Olímpic Internacional —COI.

El COI pot demanar certs detalls, com que les federacions portin el pes de l'esport en el seu territori. Això ja s'acompleix en el cas català. Fins fa poc, les federacions catalanes no eren més que delegacions de la federació espanyola. Des del 1986 les federacions catalanes tenen entitat jurídi-

LLUITA PEL RECONeixEMENT DEL COMITÈ OLÍMPIC CATALÀ

¿Comitè Olímpic propi per al 92?

L'ADOC, Associació per a la Delegació Olímpica Catalana, des de la seva presentació, el juliol d'enguany, està duent a terme una sèrie d'accions encaminades perquè el Comitè Olímpic Internacional reconegui un Comitè Olímpic Català.

Esportistes i dirigents parlen sobre el tema.

X. Duran/E. Company

Barcelona, 1922. El capità de la selecció catalana d'hoquei sobre patins puja al podi un entre l'entusiasme de la gent... Perquè això fos veritat, caldria dues coses. Una, sembla que fàcil, és que l'hoquei sobre patins fos considerat esport olímpic. Una altra, més difícil, és que Catalunya tingués el seu propi comitè nacional olímpic.

No és absurd ni, encara menys, impossible que Catalunya pugui concórrer per ella mateixa a uns Jocs Olímpics. Això és el que intenta demostrar l'ADOC —Associació per la Delegació Olímpica de Catalunya—, constituïda fa uns mesos i que el passat quinze de juny es presentà en públic. El seu objectiu és que Catalunya pugui inscriure directament els seus equips i atletes per participar en el Jocs Olímpics del 1992 a Barcelona.

El president de l'ADOC és Albert Bertrana, director tècnic del grup C.S. Inter-

DOMÈNEC UMBERT